

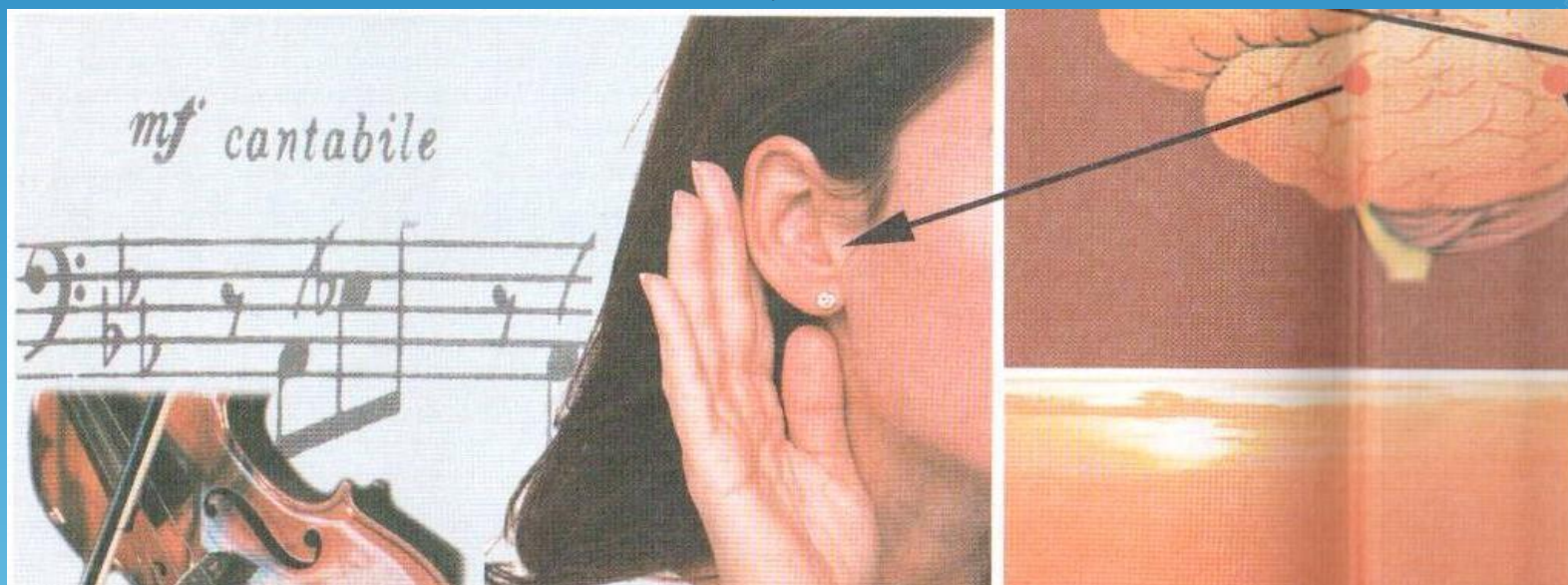
**Шымкент қаласы
Лермонтов атындағы
№17 жалпы орта
мектебінің оқу жұмысы
жөніндегі директордың
орынбасары және
биология пәні мұғалімі
Сапарбекова Талша
Мусакуловна**

Сабақтың тақырыбы:

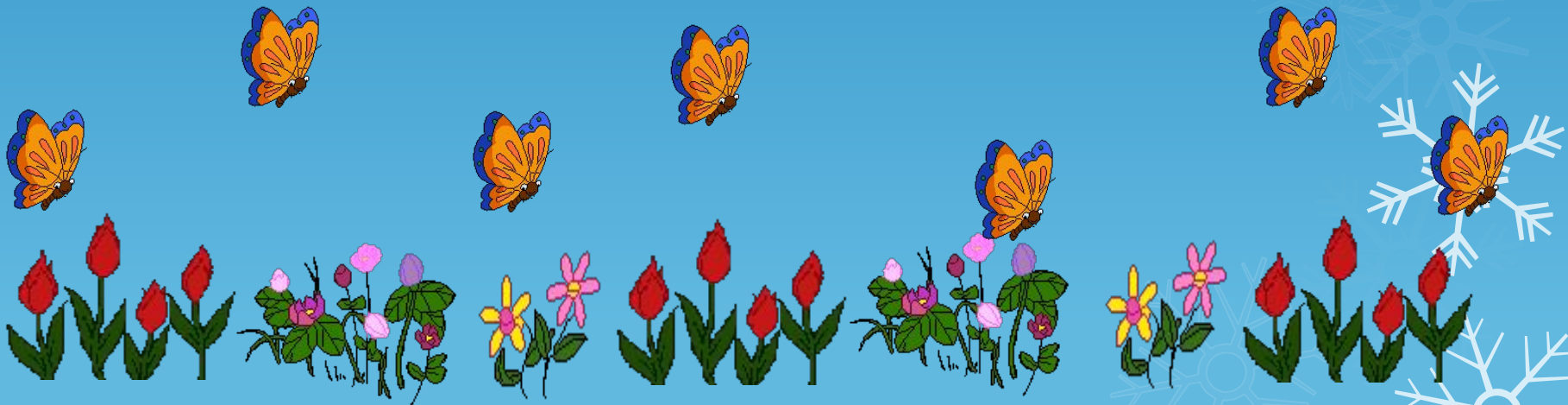

Есту мүшесінің құрылысы мен қызметі

Мақсаты:

- 1.Адам өміріндегі есту қабілетінің маңызы, есту анализаторының қызметі,есту гигиенасы туралы түсінік беру;*
- 2.Оқулықтағы мәтінмен суретпен,тірек-сызбалармен жұмыс жасауды дамыту;*
- 3.Гигиена ережелерін сақтап жүруге үйрету;*
- 4.Салауатты өмір сүруге тәрбиелеу.*

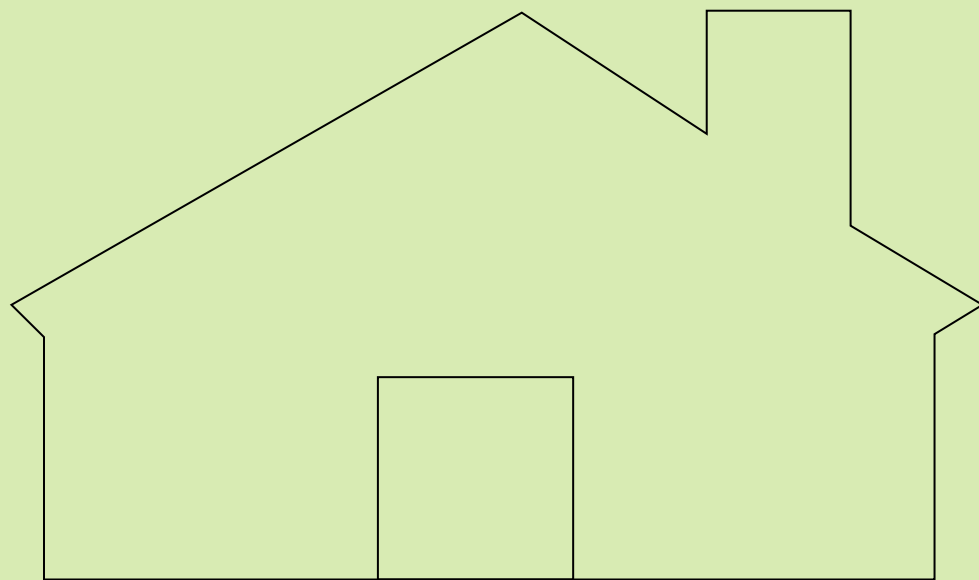
Сабақтың жоспары: Үй тапсырмасын сұрау

- Сұрақ-жауап
- Сәйкестік тесті
- Сергіту сәті
- Жорға

Жаңа сабақ

- Есту анализаторларының маңызы. (Ү/Ж)
 - Есту мүшесінің құрылысы.
 - Есту мүшесінің қызметі.
- Есту гигиенасы (кітаппен жұмыс)
- Бекіту. Сурет бойынша жұмыс.
Ш деңгейлі сұрақ (4 ұпай)
 - Бағалау

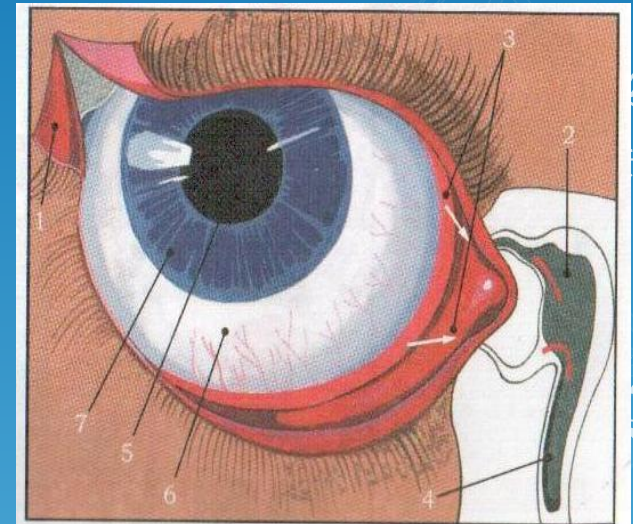

Үй тапсырмасын тексеру

Сұрақ-жауап. I деңгей (Зұпай)

- Көрудің маңызы қандай?
- Көздің қосымша мүшелерін ата?
- Көз алмасының қабықтарын ата?
- Ақ қабық, тамырлы, торлы қабықтардың қызметтері қандай?
- Көзді зақымданудан сақтау, көз аурулары.
- Анализатор дегеніміз не?

1. Жас шығаратын без
2. Жас жиналатын қалта
3. Жас ағатын без өзекшелері
4. Мұрынмен байланысатын жас өзегі
5. Қарашық
6. Ақ қабық
7. Нұрлы қабық

Сәйкестігін анықтау тесті. II деңгей

(5ұпай)

1.Қарашықтың артқы бөлігінде

екі жағы дөңес линза тәрізді

денешік-

2.Көзбұршақ қисықтығының

ұлғаюы-

3.Шыны тәрізді денеде болады-

4.Жарық пен түсті қабылдайтын рецептор-

5.Қараңғыда жарықты қабылдайтын рецептор-

A.Су

B.Құтыша

C.Таяқшалар

D.Көзбұршақ

E.Аккомодация

Тесттің жауабы:

1-Д

2-Е

3-А

4-В

5-С

Көзге арналған жаттығу

Отырып жасалады.

Көзді 3-5 секундқа қатты жұмып, содан кейін 3-5 секундқа ашады. 6-8 рет қайталайды.

Қабак бұлшықеттері шынығып, қанайналым жақсарады.

Жорға

- ❖ Сезім мүшелерінің шеткі бөлімі....
- ❖ Сезім мүшелерінің қанша түрі бар?....
- ❖ Анализатор терминін кім енгізді?....
- ❖ Анализатор қанша бөліктен тұрады?.....
- ❖ Көздің сыртқы қабығы...
- ❖ Ақ қабықтың алдыңғы жағындағы қабық....
- ❖ Қантамырларға бай көз қабығы.....
- ❖ Нұрлы қабықтың дәл ортасындағы тесік.....
- ❖ Түсті ажырата алмайтын көз ауруы?....
- ❖ Көздің ішкі қысымын реттейді....
- ❖ Көз қуысындағы сұйықтық қысымның көтерілуі...
- ❖ Екі жағы да дөңес линзаға ұқсаған мөлдір дене....
- ❖ Көз бұршағының мөлдірлігінің көмескіленуі....
- ❖ Көздің ішкі қабығы....
- ❖ Жарықты сезетін жасушалар болмайды....
- ❖ Бактериялардың әсерінен болатын көз ауруы.....
- ❖ Көз ауруын емдейтін дәрігер.....

?

?

?

?

?

?

?

?

?

?

?

?

?

?

?

?

?

?

?

?

Үй тапсырмасын қорытындылау

Әйгілі Елена Келлер қалыпты көретін адамға мынадай кеңес берген: “Көздеріңді пайдаланыңдар! Әрбір күнді ертең соқыр болып қалатындай өткізіп, өмір сүріңдер. Сонда сендер ешқашан көрмеген гажайып әлемді көре бастайсыңдар”

Есту анализаторларының маңызы. (Үй жұмысы)

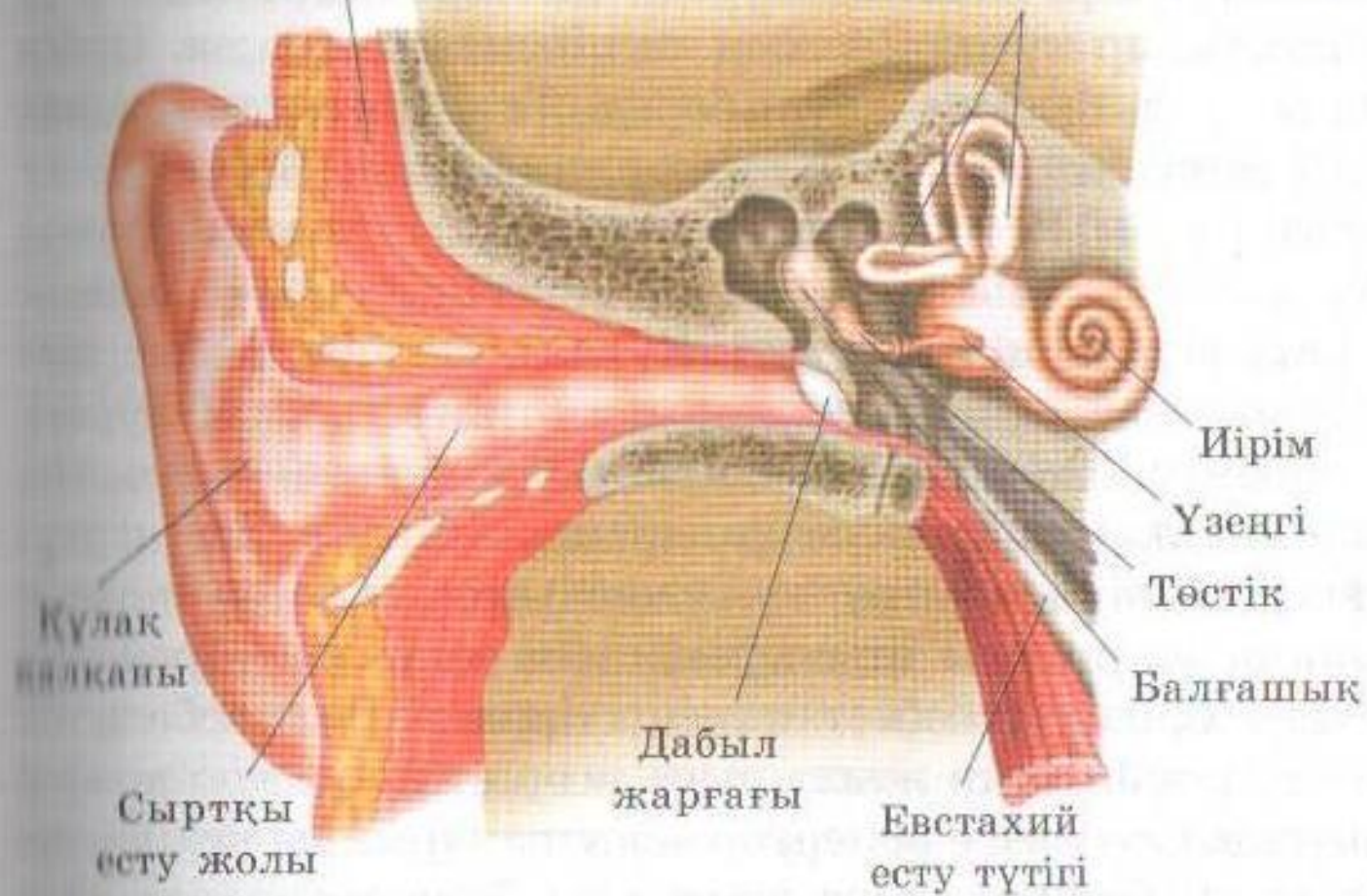
Есту мүшесінің құрылысы.

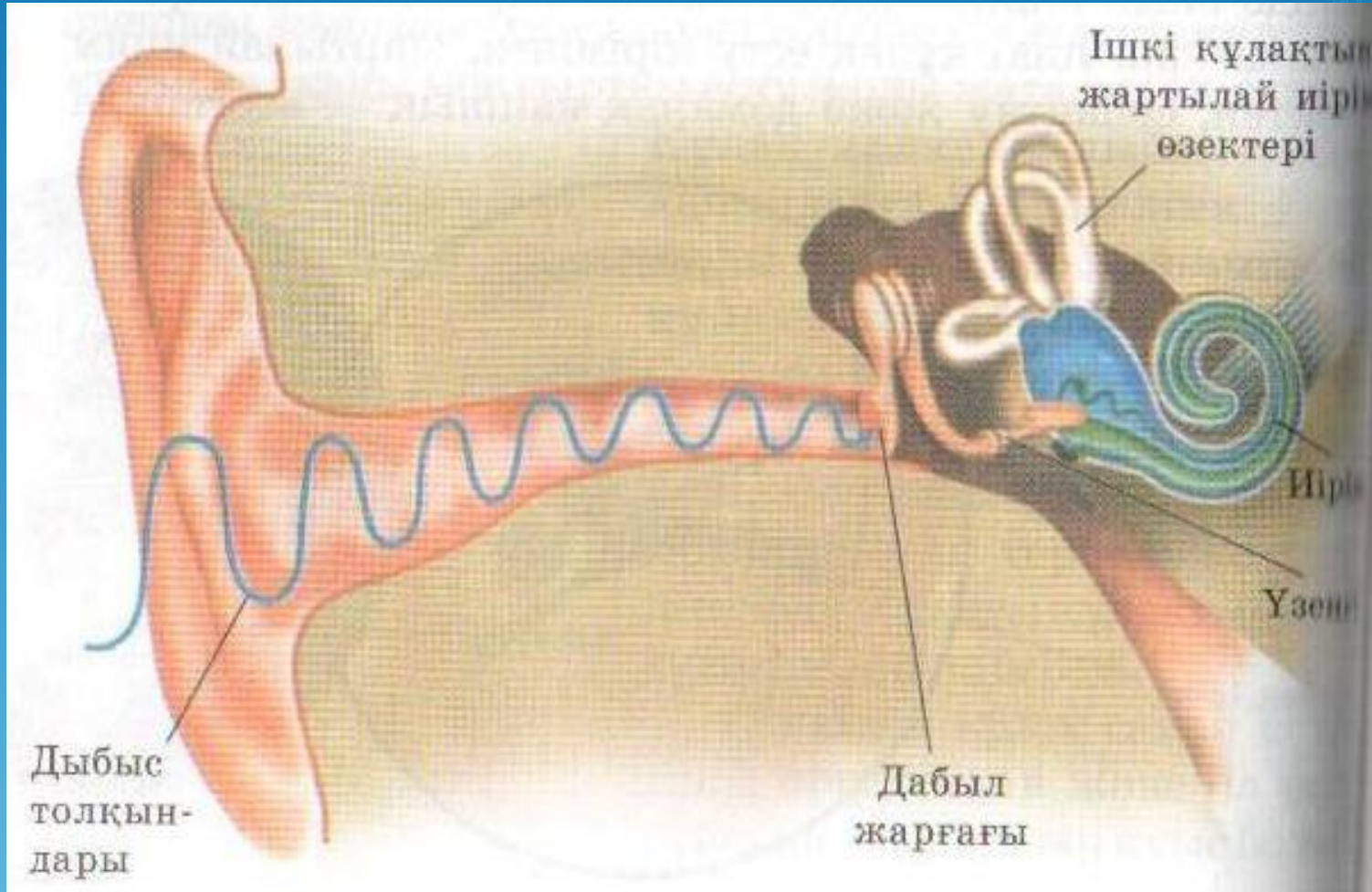

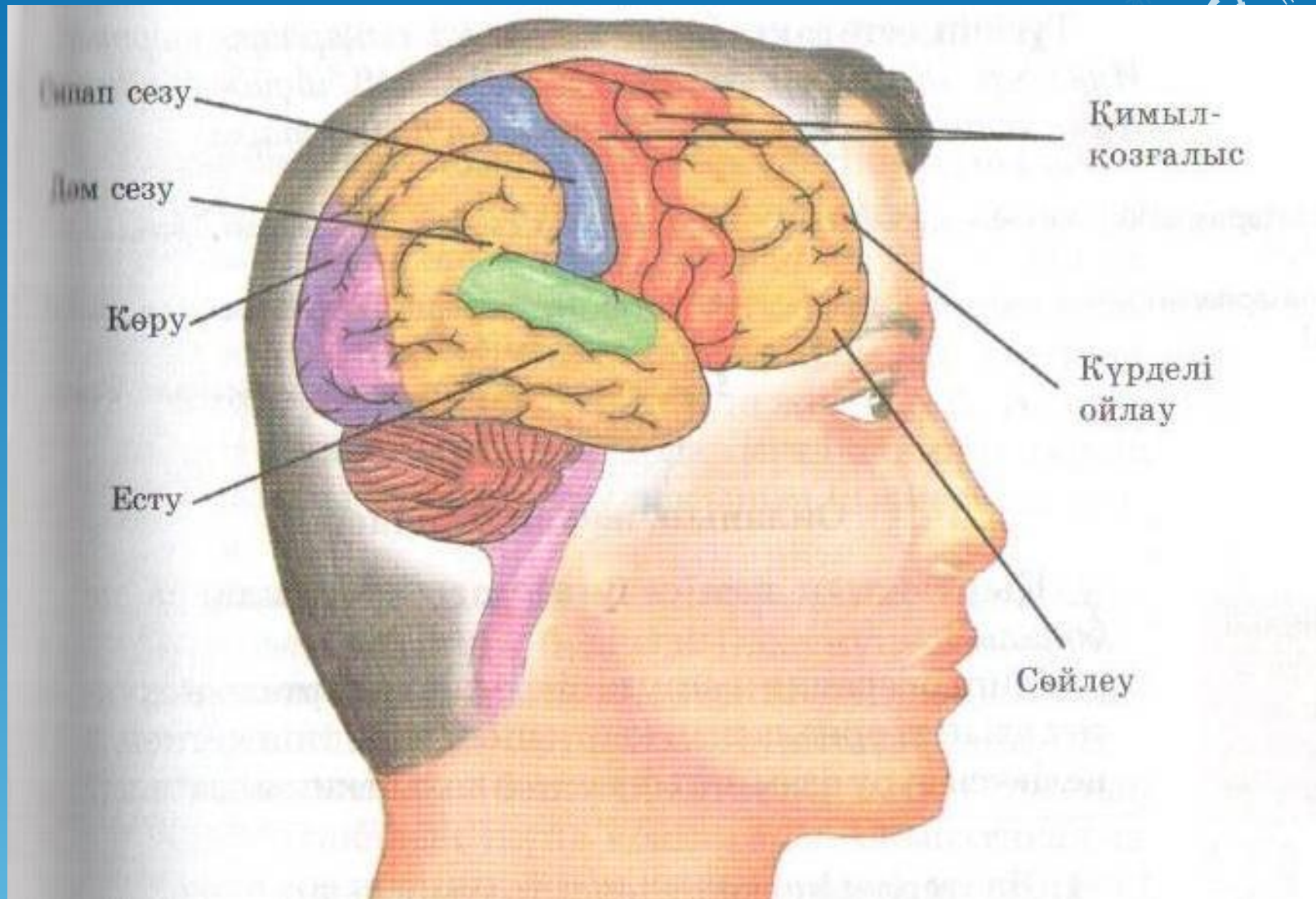
Бұлшық еттер

Ішкі құлақтың жартылай
иірім өзектері

Есту мүшесінің қызметі.

Ғынан сезу

Дәм сезу

Көру

Есту

Қимыл-қозғалыс

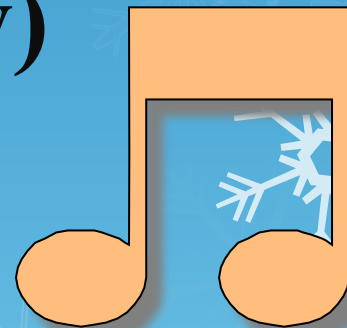
Күрделі ойлау

Сөйлеу

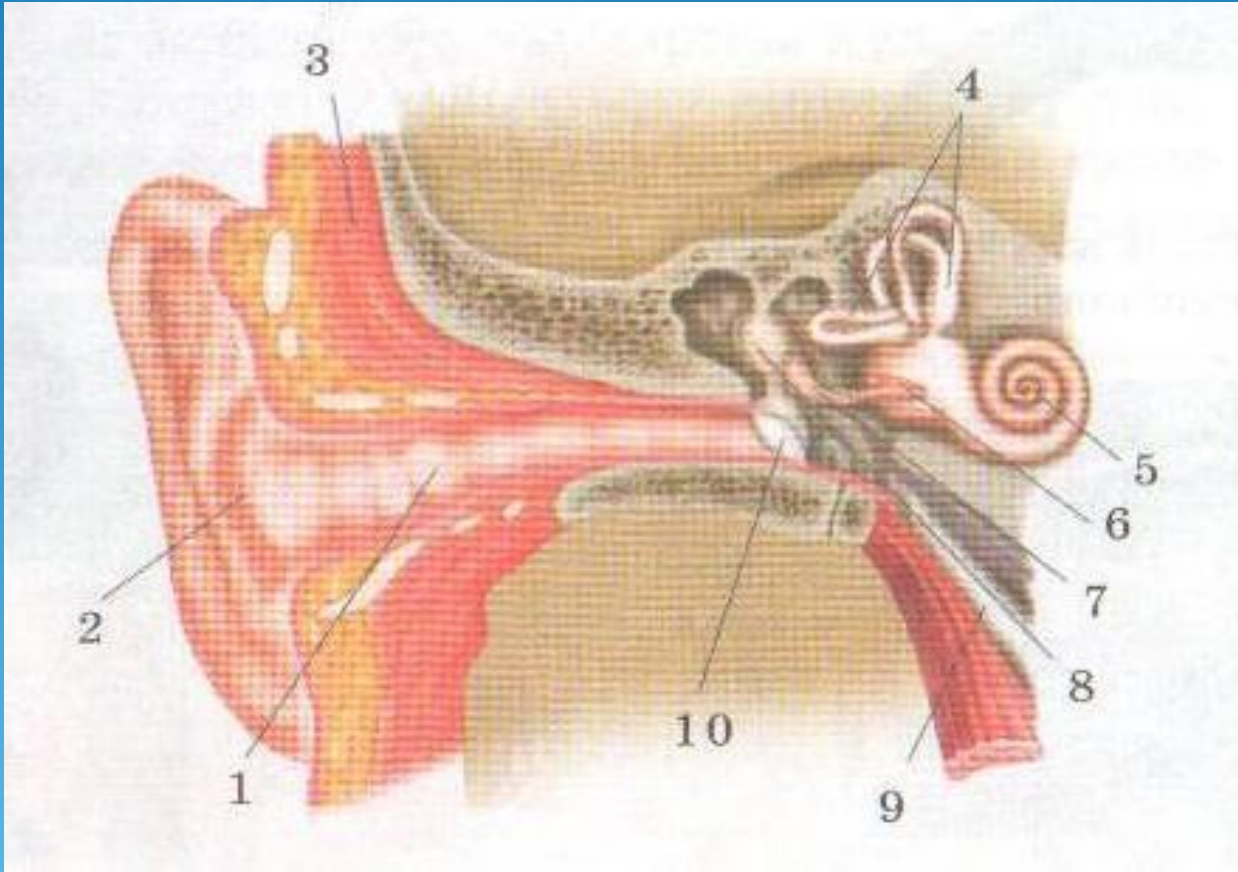
Есту гигиенасы (кітаппен жұмыс)

- Құлықтың түзілуі, зияны
- Құлаққа жұқпалы аурулардың әсері
- Құлаққаптың пайдасы мен зияны (өз ойларын айту)

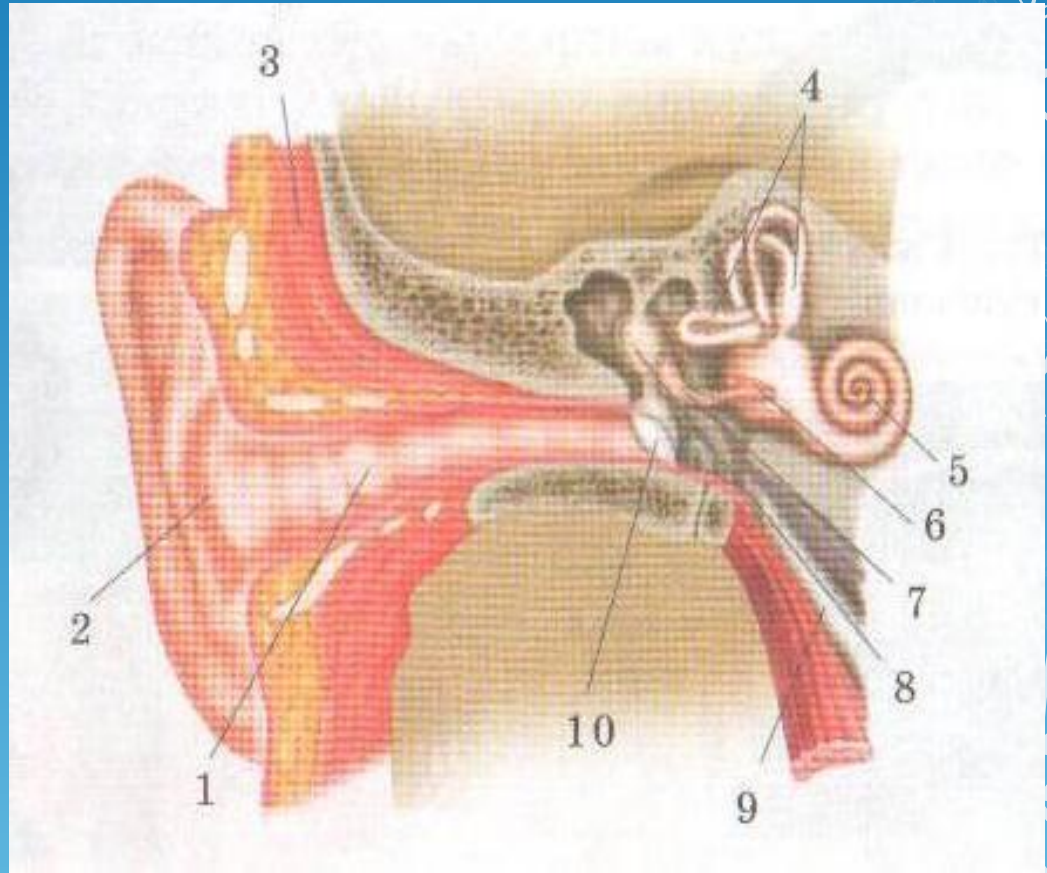

Бекіту. Сурет бойынша жұмыс, III деңгей (4 ұпай)

III деңгейдің жауаптары

- 1-есту жолы
- 2-күлак қалқаны
- 3-бұлшықет
- 4-ірім өзектері
- 5-есту ірімі
- 6-үзеңгі
- 7-төстік
- 8-балғашық
- 9-Евстахий түтігі
- 10-дабыл жарғағы

Бағалау

□ 11-12 ұнай- “5”

□ 9-10 ұнай- “4”

□ 7-8 ұнай- “3”

□ 6-төмен- “2”

Үй тапсырмасы

*§ 21 оқу, I,II,III деңгейлік
тапсырмалар құру,жауабын
жазу.*

§ 22 дайындалу

